

Kunszentmiklósi
Varga Domokos Általános Iskola

Pedagógiai Program

Hatályos: 2024.09.01-től

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület 2024. augusztus 22-én elfogadta.

Pozsári Gyöngyi
igazgató

1. Az iskola nevelési programja	2
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	2
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	22
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	24
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	34
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	35
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	38
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	44
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai	44
2. A Varga Domokos Általános Iskola helyi tanterve	45
2.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	46
2.2 Az Új NAT szerinti tantárgyi rendszer és óraszámok	46
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	47
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	49
2.5 Mindennapos testnevelés	52
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	52
2.7 Projektoktatás	52
2.8 Komplex Alapprogram bevezetése.....	55
2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	64
2.9.1 Az iskola integrációs pedagógiai rendszere	67
2.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái – Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele	73
2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	77
2.12 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	77
2.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	79
2.14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	81
2.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	91

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A nevelés és az oktatás nem választható el egymástól, nem állítható szembe egymással. Az oktatás a nevelés része.

Alapelvek:

- Tiszteletben kell tartani a tanulók személyiségét, figyelembe venni egyéni képességeiket.
- Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.
- Segíteni kell a gyermeket egyéni képességeinek kibontakozásában.
- Diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják a velük szembeni elvárást.
- A fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, haza, munka szeretetére és megbecsülésre kell nevelni.
- Az értelem fejlesztésével együtt fontos az érzelmi és akarati élet formálása.
- Meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni.
- A nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.
- Tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejleszteni kell a tanulók alapkészségeit.
- Erősíteni kell a tanulók iskolához való kötődését. Ennek érdekében olyan légkört kell megteremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat a gyerekek.
- Az iskolában olyan, - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra vonatkozó – ismereteket kell közölni, melyek megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban.
- Erkölcsileg, szellemileg és testileg egészséges nemzedéket kell nevelni.
- Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása.
- A tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.
- Törekedni kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére.

- Fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.
- A 21. század követelményeihez igazodva kiemelten kezeljük a digitális kompetencia fejlesztését, mely a tantárgyakon felülálló szemléletbe ágyazva kezeljük.
- Fontos, hogy a tanítás-tanulás folyamatában elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, biztosítjuk a metakognitív környezetet.
- Fontosnak tartjuk az óvoda – iskola kapcsolat erősítését, közös programok szervezésével.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai

Célok, feladatok:

Az iskolában folyó oktató-nevelő munkának tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatnia kell az egyéni képességek kibontakozását.

Gondoskodni kell:

- az általános és széles alapműveltség biztosításáról minden tanulónál,
- tanulási kudarcok megelőzéséről,
- a sikeres beilleszkedés elősegítéséről,
- a szociális hátrányokból adódó hátrányok kompenzálásáról,
- önismeret fejlesztéséről,
- önellátásra való képesség és igény kialakításáról a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
- a testi nevelésről, mely a tanórákon, kirándulásokon és túrákon, különféle sportrendezvényeken, sportköri foglalkozásokon valósul meg,
- a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek fejlesztéséről,
- arról, hogy a tanulók rászokjanak a tanórák alatti munkafegyelemre, a házi feladatok elkészítésére, az iskola házirendjének megtartására, valamint az utcán, a közlekedésben való fegyelmezett viselkedésre.

Kiemelt tantervi feladat legyen:

- információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül képességeinek és a kapcsolatos tevékenységek körének integrálása útján a digitális kompetencia hatékony fejlesztése.

Fontos:

- a család tiszteletére, a szülők, nagyszülők megbecsülésére, szeretetére, udvariasságra, figyelmességre, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartására nevelés,
- az esztétikai nevelésben a képzőművészetek, a zenei kultúra oktatása, valamint a beszéd, a viselkedés, az öltözködés és a környezet kultúrájának elsajátítása.
- Magyarország megismerése, szeretete és megóvása,
- a nemzeti kultúra ápolása, hazaszeretetre nevelés, hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése.

A tanulók legyenek képesek:

- az idejüket önállóan és hatékonyan beosztani,
- saját képességeiknek megfelelő szinten teljesíteni a tanulmányi követelményeket.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka ismeret- és értékátadó tevékenység, amely csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz heterogén összetételére, a tanulók életkori sajátosságaira, és kellő teret biztosít a tanulói aktivitásnak az ismeretszerzés folyamatában. Ennek néhány fontos eszköze a pedagógiai gyakorlatból:

- Az oktatás legfontosabb eszköze a tanmenet, amely az aktuális tanévre készül.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a tanmeneteknél a kulcskompetenciák fejlesztésére.
- Az eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez.
- Szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, tág teret kell adni az egyéni munka- módszereknek és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához.
- Az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie.

- A komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó készségeknek, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának.
- Digitális alapú információkezelés, továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten.

Fontos:

- a tanulási technikák és módszerek tanítása, átadása, folyamatos karbantartása,
- az elektronikus médiumok alkalmazása az oktató-nevelő folyamatban.

Módszerek:

- a meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.),
- a tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, érdekes, játékos módszerek, gyakorlás, stb.),
- a magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret, stb.).
- Alkalmazzuk a korszerű, IKT-ra alapozott módszereket és kialakítjuk a tanulóknak az IKT eszközök készségszintű használatát.
- ILMT alapú módszerek alkalmazása.

Speciális kompetenciák fejlesztése

Az iskolai oktatásban kiemelt hangsúlyt kell fordítani a kulcskompetenciák fejlesztésére:

- anyanyelvi kommunikáció
  - hatékony önálló tanulás kompetencia
  - matematika kompetencia
  - idegen nyelvi kommunikáció kompetencia
  - természettudományos kompetencia
  - digitális kompetencia
  - szociális és állampolgári kompetencia
  - kezdeményező és vállalkozói kompetencia
  - esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia
-
- Fel kell tárni az alkotó tevékenységre alkalmas tantárgyi tartalmakat, olyan tanórán kívüli szakköröket kívánatos szervezni és fenntartani, amelyek tartalma felhasználható az alkotó tevékenység működtetésére. A feladatokat úgy célszerű megszervezni, hogy azok egyre komplexebbé váljanak az alkotóképesség fokozatos fejlődésnek szolgálatában.
  - A tapasztalati alkotóképesség fejlesztésének fontos feladata, hogy valamennyi évfolyamra megtervezzük a tárgyiasuló alkotás lehetőségeit, tartalmait, eszközeit. Valamint azt, hogy az ábrázolást és a fogalmazást alkotásként, az alkotóképesség alapvető eszközeként kezelve, az eddigiekénél nagyobb figyelmet fordítunk arra, hogy minden évfolyamon rendszeresen és gazdag tartalmi, műfaji változatossággal nyíljon lehetőség az alkotó ábrázolásra és fogalmazásra.
  - Fontos feladatnak tekintjük a szabályhasználat és a szabályalkotás képességének, mint az alkotóképesség összetevőjének fejlesztését. Ennek érdekében rendszeressé kell tenni a leírt szabályok (programok, útmutatók, megoldási módok) szerinti önálló feladatmegoldásokat, vagyis a szabályhasználat gyakorlását. Az együttműködési képesség fejlesztését szolgáló csoportoktatás a szabályhasználó képesség gyakorlásának a fórumává is válhat.
  - Kiemelt feladatunk, hogy törekedjünk egyre jobban figyelembe venni és eredményesen kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási-stílusbeli különbségeket. Ennek érdekében szükséges, hogy a tanuló segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, milyen tevékenységi körhöz van leginkább tehetsége.

- Az osztályon belüli és az osztályok közötti kiscsoportok a tanulók közötti különbségek kezelésének, a lassabban fejlődők és a tehetségesek fejlesztésének sikeres eszközei. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a differenciáló kiscsoportok a tanulók aktuális felkészültségének figyelembevételével szerveződjenek, és a lassú tanulóknak legyen esélyük a beilleszkedési minimum elsajátítására, a tehetségeseknek pedig adottságaiknak megfelelő fejlődésére.
- A gyorsan fejlődő tehetséges tanulók kapjanak nagyobb önállóságot, alkotó jellegű tevékenységet igénylő feladatokat, amelyek tudásuk gazdagítását, elmélyítését, képességeik fejlesztését szolgálják.
- Enyhén értelmi fogyatékos gyermekek oktatásának célja és az ebből adódó feladatok: Képesé kell tenni őket a helyi tantervben meghatározott tantárgyak esetében a többségi osztályokkal való együtt haladásra gyógypedagógus segítségével, életvitelükben ne gátolja őket a sajátos fejlődésükből adódó maradványtünet; továbbtanulás speciális tantervű szakiskolában, aki képes, azt felkészíteni a város szakiskolájába történő beiskolázáshoz.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatásának, nevelésének célja és az ezekből adódó feladatok: (pszichés fejlődés zavarainak leküzdése, a másodlagos sérülések megakadályozása, csökkentése és képesé tenni őket az osztályközösségükkel való együtt haladásra, életvitelükben ne gátolja őket a sajátos fejlődésükből adódó maradványtünet.)
- A metakognitív környezet biztosításával erősítjük a gondolkodás tudatosságát. A problémamegoldás és a kutató feladatok bármely tantárgy esetében jó alkalmat szolgáltatnak a metakognitív stratégiák fejlesztésére. A pedagógusok ráirányítják a tanulók figyelmét a feladatok megoldásának módjára.
- Minden lehetséges esetben használjuk és fejlesztjük a résztvevők digitális kompetenciáit. Különösen kihasználjuk pl. a diák PC-k, az interaktív táblák és a saját fejlesztésű interaktív tananyagok adta lehetőségeket

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A NAT-ban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok

Feladatok:

- Az intézményben színes, sokoldalú iskolai életnek, játéknak és munkának kell folynia:
  - változatos pedagógiai módszereknek, széles tevékenységkínálatnak kell lennie, amiken keresztül a tanuló lehetőséget kap a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítására.
- Fejleszteni kell a gyermekek önismeretét, együttműködési készségüket, edzeni az akaratukat.
- Figyelmet kell fordítani:
  - a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítására,
  - az önismeret fejlesztésére (osztályfőnöki vagy önismereti órákon, iskolán kívüli lehetőségek formájában),
  - az egészséges, edzett személyiség kialakítására,
  - az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására, az egészségmegőrzés igényének felkeltésére, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére.
- Hozzá kell járulni az életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulás fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez:
  - a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására,
  - a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tiszteletére, ápolására, megbecsülésére,
  - az alapvető állampolgári jogok megismertetésére.
- A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.
- A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.

- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Rendellenes személyiségfejlődésű, beilleszkedési és tanulási zavarokkal küszködő, illetve veszélyeztetett tanulók kezelése

Feladatok:

- Egyéni segítségnyújtást kell biztosítani a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére.
- Fejlesztő foglalkozást, szakkorrepetálást kell tartani az integráltan nevelt tanulók számára.
- A nevelőknek az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben kell részesíteniük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára kell támaszkodniuk.
- Fel kell használni a tanulási kudarcnak ki tett tanulók felzárkóztatására az egész napos iskola adta lehetőségeket.
- Lehetőséghez mértén biztosítani kell a bontott csoportban vagy nívócsoportban történő oktatást.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelészelyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.

- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó-készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja: hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai nevelés legfőbb célja a tanuló minél szélesebb körben történő fejlesztése, felkészítése az életre. A gyermek fejlődése azonban szorosan összefügg és nem választható el a közösségtől, a közösségi neveléstől.

A kortárs csoport:

- lehetőséget ad az én-érvényesítésre,
- biztosítja a valakihez tartozás érzését,
- emocionális biztonságot nyújt.

Ha a diákok kötődnek az egyes iskolai közösségekben, lehetővé teszi az azokon keresztül közvetett módon megvalósuló oktatás és nevelés hatásának erősödését. Ezért is alapvető feladat a közösségben, illetve a közösség által történő nevelés megszervezése és irányítása.

A család

A legalapvetőbb közösség a család, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket, formákat alakít ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell is fejleszteni, formálni, alakítani. Így nagyon fontos szerepet kap, az iskola, s az osztályközösség is.

Közös cselekvés színterei:

Szülői értekezletek

Iskolai ünnepi rendezvények:

- tanévnnyitó, tanévzáró, ballagás

- iskolai hangversenyek, kiállítások
- jótékonyági rendezvények szervezése, lebonyolítása,
- diák-önkormányzati rendezvények, kulturális bemutatók,
- nyitott tanítási órák tartása,
- fogadóórák
- családlátogatások
- Családi napok

Pedagógiai tervezése:

- éves iskolai programterv
- munkaközösségek munkatervei
- osztályfőnöki tanmenet
- diákönkormányzat munkaterve
- tanórán kívüli foglalkozások munkatervei

Az iskolai közösség

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az iskolai közösség jelenti. Megkülönböztetett jelentőségű feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökre, a diákönkormányzatot segítő pedagógusra, az egyes iskolai eseményeket, rendezvényeket szervező tanárookra.

Közös cselekvés színterei:

- iskolagyűlés
- diákközgyűlés
- iskolai tanulmányi és sportversenyek
- iskolai rendezvények előkészítése, lebonyolítása
- iskolai ünnepségek
- az iskola udvarának szépítése, ápolása

Pedagógiai tervezés: éves iskolai munkaterv

- éves iskolai programterv
- diákönkormányzat munkaterve
- tanmenetek

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokásokon, morális tényezőkön túl a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek.

Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletet kell formálni és továbbfejleszteni. Ebben nagy a szerepe a közösségnek, mivel a kortársak hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerére, viselkedési formáira.

Az osztályközösség feladata:

- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában,
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és azok keresésében. Fontos a szerepe és a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család. Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában a segítségére lehetnek.

Közös cselekvés színterei:

- osztályfőnöki órák
- szünetek
- osztálytúrák
- teadélutánok
- farsangi szereplés
- sportrendezvények
- diák-önkormányzati osztályrendezvények
- osztálydekoráció készítése
- osztály kirándulás (tanulmányi, erdei iskola)

- könyvtárlátogatás

Pedagógiai tervezés:

- az iskola éves munkaterve,
- az iskola éves programterve,
- a diákönkormányzat éves munkatervével összehangolva az osztályfőnök tanmenetében

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Rendszeres és alkalmanként szervezett tanórán kívüli foglalkozások formái

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1848. március 15-e, 1849. október 6-a évfordulóján, karácsonykor, gyermeknapon, farsangkor, illetve a 8. osztályosok ballagásakor, tanévnyitó, tanévzáró
- Az iskola névadójának, emlékének ápolása
- Évente min. 2 alkalommal jelenik meg az iskolaújság.
- Iskolai rendezvények rögzítése fotón és videofilmem.
- Közös programok szervezése a Hagyományőrző Egyesülettel, a Kiskunság Néptáncgyűttessel pl. népművészeti tábor, jótékonyági est, bekapcsolódás projektekbe.

b) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

- Fontos, hogy:

- az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató óra szervezésre kerüljön,
- az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások segítsék.

c) Egész napos iskola: felügyelet nyújtása a rászoruló tanulók részére

Az intézmény 1-8. osztályig biztosítja a tanulók teljes ellátását (tízórai, ebéd, uzsonna) és felügyeletét 18 óráig. Az egész napos iskola szerkezetileg és tartalmilag szorosan kapcsolódik a délelőtti folyó pedagógiai munkához.

Speciális feladata a tanulás tanítása, a mentálhigiénés szokások ápolása, fejlesztése. A sokszínű szabadidős tevékenység magában foglalja a játszóházat, sportversenyeket, mozi- és színházlátogatást,

múzeumi foglalkozásokon való részvételt, stb. Fontos színtere a felzárkóztatásnak és a tehetséggondozásnak.

Felügyelet nyújtása a bejáró tanulók részére:

A bejáró tanulók felügyelete naponta 11:40 órától 14 óráig tart. Ez alatt az idő alatt a tanulók igény szerint megebédelnek és a nevelők és pedagógiai asszisztensek felügyeletével a napközis tanulókkal együtt maradnak.

d) Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók további fejlődését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyek az iskolában évente stb. rendszeresen kerülnek megszervezésre. A legtehetségesebb tanulók városi, megyei és országos tanulmányi, művészeti versenyeken is részt vesznek. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. A versenyek szervezését a munkaközösségek éves munkatervei és az iskola éves munka és programterve tartalmazza.

e) Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente tanulmányi kirándulásokat szervezhetnek.

Az iskola minden évben pályázatot nyújt be a HATÁRTALANUL! – tanulmányi kirándulás hetedikesekek pályázati kiírására. A pályázat részeként minden tanévben egy tanítási napon témanapot szervez a Nemzeti Összetartozás- Határtalanul! elnevezéssel.

f) Erdei iskola

Az erdei iskola a nevelési és a tantervi követelmények megvalósulását segíti az iskola falain kívül. Erdei iskolát a szülői szervezet és az egyes osztályok kérésére az iskolavezetés engedélyével szervezhet a pedagógus.

g) Iskolai könyvtár – könyvtárszoba

Az iskolai könyvtár, a tanulók és az iskola dolgozóinak egyéni tanulását, önképzését szolgálja. Könyvtári foglalkozás szervezhető a városi és megyei könyvtárakban is tanórán és tanórán kívül.

h) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép, zongora stb.) a tanulók – tanári felügyelet

mellett – egyénileg vagy csoportosan használják. A használat idejéről és módjáról minden esetben az iskolavezetésével egyeztetni szükséges.

i) Tematikus informális és nem formális módszertanok

A 2017/18. és a 2018/19-es tanévekben az intézmény az EFOP-3.3.5-17-2017-00040 azonosítószámú Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása projektben szakmai megvalósítóként működött. Együttműködésben az Oktatási Hivatallal - az EFOP 3.2.15-ös, megalapozása alprojektben kidolgozott módszertannal - Iskolai Közösségi Programokat valósított meg. Az informális, nem formális tanulási alkalmak tematikái a következők voltak: Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés témamodulból a „Mozdulj ki! – avagy a lakókörnyezetünk megismerése a mozgás által” című napközis hetiterv.

Az intézmény a továbbiakban az intézményi költségvetés feletti más támogatásból, egyéb forrás megléte esetén vagy önköltséges formában szervezheti a tanulók számára napközis vagy bentlakásos Iskolai Közösségi Programokat e módszertanok alkalmazásával.

1.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének megszervezésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét a diákok által jelölt és az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

Működését a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata szabályozza.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján működik.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. (Előnyt élveznek a kunszentmiklósi helytörténeti gyűjtemények.)

A szabadidős foglalkozások során a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, mozi, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel lehet önkéntes/kötelező.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,

- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktanterek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököket – a munkaközösség vezetőikkel konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek:

- a tehetségkutatás,
- a tanórán kívüli lehetőségek,
- együttműködés külső szervezetekkel,
- és a nyomon követés.

A tehetség

Valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében:

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás,
- az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.

A tehetséggondozás szervezett formái:

1. Tanóra keretén belül
2. Tanórán kívül

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők lehetnek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- csoportbontás, nívócsoportos oktatás
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,

- a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei a következők lehetnek:

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- a kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók megfelelő fejlesztéséről,
- tehetséggondozó szakkörök,
- iskolai sportkörben: kézi-, kosárlabda- és labdarúgó-bajnokságok,
- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok).

Iskolánk vagy más intézmények által szervezett tanulmányi versenyek:

Saját szervezésű versenyek:

- Csörgő Gyula terematlétikai verseny
- „Varga-betű” – alsós tanulmányi verseny
- Galambos Sándor történelem verseny

Más intézmény által szervezett tanulmányi verseny:

- Teleki Pál földrajz verseny
- Dömsödi Kazinczy Szépkiejtési Verseny
- Szabadszállási angol tanulmányi verseny
- Baksay Sándor komplex természettudományi verseny
- Apostagi kreatív verseny
- Solti atlétikai verseny
- Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
- Megyei vers és mesemondó versenyek
- Zrínyi Ilona matematika verseny
- Bolyai János matematika verseny
- Kazinczy megyei szépkiejtési verseny
- Diákolimpia versenyek (sakk, atlétika, kézilabda, szellemi diákolimpia, futball)

- Művészeti iskola versenyei (Weöres Sándor színjátszó találkozó, egyéb színjáték versenyek, néptánc – társastánc versenyei, Képzőművészeti versenyek)
- Tankerületi szervezésű tanulmányi versenyek

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 171. – 172. §-nak megfelelően. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programnak tartalmaznia kell:

- a diagnosztizálásra,
- az egyéni felzárkóztató foglalkozások megszervezésének elvei és eljárási rendjére,
- a tanórai differenciálásra és
- a program eredményességének értékelési módszereire vonatkozó előírásokat.

Abban a kérdésben, hogy a gyerek, a tanuló tanulási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A *Köznevelési törvény* biztosítja, hogy a tanulók képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljenek.

Állapotuknak, személyes adottságaiknak megfelelő ellátásban, különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljenek, életkoruktól függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez fordulhassanak segítségért.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladat, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei:

- hiperaktivitás,
- szorongásos magatartás,
- térlátás nehézségei (jobb-bal tévesztése, betűk felcserélése),
- mozgáskoordináció zavarai,
- a nyelvi működés zavarai (diszlexia, diszgráfia),
- antiszociális cselekedetek,
- alacsony önértékelés,
- emlékezés zavarok,
- a logikus gondolkodás problémái,
- a spontán kíváncsiság hiánya.

Nem minden viselkedési rendellenesség háttérében húzódik meg ugyanakkor tanulási nehézség.

Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az egyéni foglalkozások,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- az egész napos iskola,
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelése.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokfélék lehetnek.

Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- szűrés, diagnosztizálás,
- együttműködés a segítő szakemberekkel,
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciók foglalkozások.

Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd, vagy fogyatékoságban szenved, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Az alkalmazkodási nehézségek megjelölésére több kifejezés szolgál. Használatos a beilleszkedési zavar, a magatartás rendellenesség, a nehezen nevelhetőség, a feltűnő viselkedés, elégtelen alkalmazkodás, az érzelmi zavar, a nevelési nehézség és hasonló elnevezések.

E fogalommal jelölik mindazon gyerekeket, akik nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétenek ellenük, illetve kivonják magukat hatásuk alól, magatartásukkal zavarják a tanárt és társaikat. Ide tartoznak azok is, akiknek magatartási stílusa közli negatív beállítódásukat az őket körülvevő társas/iskolai környezettel szemben.

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összehatalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

A nehezen kezelhető, szociálisan inadaptív gyerek nem azonos a rosszul nevelt gyerekekkel.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.).

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- szoros kapcsolatot kell tartani a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal,

- fontos:

- a helyzetfelismerés és helyzetértékelés,
- a magatartási zavar feltárása,
- a kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel illetve gondviselőkkel,
- az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása,
- a tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti
- csoportbontás,

- együtt kell működni:

- a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek,
- az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek,
- minden érintett szakembernek a szülőkkel;

- törekedni kell arra, hogy:

- a tanuló minél több sikerélményhez jusson a tanórákon és a tanórán kívüli
- tevékenységek során,
- olyan speciális osztályfőnöki órák is legyenek, ahol személyiségfejlesztő
- tréningeken keresztül fejlődhet a gyermek önértékelési és önismereti képessége,
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások legyenek,
- minél könnyebb legyen a felső és az alsó tagozat között az átmenet.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló szakértői vélemény alapján:

- tanulmányait magántanulóként folytatja, illetve
- a szülő otthoni ellátás keretében tesz eleget a képzési kötelezettségnek, az önkormányzat feladatellátása keretében, a szakértői véleményben megjelölt szakember biztosításáról – külön jogszabályban meghatározottak szerint – az iskolának, a fejlesztő felkészítést nyújtó, illetve a szakértői véleményt készítő intézménynek kell gondoskodnia.

1.6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- prevenció,
- együttműködés külső szervezetekkel,
- az esetleges juttatások elosztása alapelveinek és eljárási rendjének meghatározása.

Valamennyi pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést feltételezi a családdal és a gyermek- és ifjúságvédelemi intézményekkel, szakemberekkel.

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok segítése igazgatóhelyettesi munkaköri feladat.

Az igazgatóhelyettes, mint gyermek- és ifjúságvédelemi felelős alapvető feladata:

- a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelemi munkájának segítése,
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatáson való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének segítése,

- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése,
- tájékoztatást nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról,
- együttműködés:
  - a szabadidőt szervező kollégákkal,
  - az osztályfőnökkel és az osztályfőnöki munkaközösség vezetővel,
  - az Iskolai Diákönkormányzattal és a Diákönkormányzatot segítő tanárral,
  - a kollégiumi nevelőtanárokkal.
  - a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival
  - az iskolarendőrrel
  - a tankerület és a kormányhivatal illetékes munkatársaival

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton keresztül és az iskolafogászati rendeléseken,
- a tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.),
- segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően,
- a tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén a szabálysértési eljárás kezdeményezése.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére,
- az okok feltárására,
- az okok megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat.

Az iskolai gyermekvédelem célja a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

Az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek- és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- az indulási hátrányok csökkentése,
- a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű fiatalok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai étkezés lehetősége,
- a tanulószobai és napközis foglalkozás,
- az egészségügyi szűrővizsgálat,
- az egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése,
- a családi életre való nevelés,
- a személyes és egyéni tanácsadás,
- a szülőkkel való együttműködés,
- a tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokról,
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segélyek, alapítványi támogatások),
- a szenvedélybetegségek megelőzése.

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek a következők:

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak és működési rendjének (tanulószoza, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- a külső kapcsolatrendszer kiépítése, fenntartása (szakszolgálatok),
- az anyagi háttér
- az esetleges juttatások elosztása alapelveinek és eljárási rendjének kialakítását biztosító rendszernek felkutatása (táborozások, tankönyvellátás, ösztöndíjak, pályázatok nyomon követése)

A tanulók előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében és a higiénia terén is.

A *Köznevelési törvény* szerint a pedagógus feladata, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- csoportbontás,
- étkeztetési támogatás,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.),
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- rendezetlen családi helyzet esetén kollégiumi elhelyezés,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,

- ingyenes, illetve kedvezményes táborok, mozi-, színház-, múzeumlátogatás szervezése a rászoruló tanulóknak.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló pedagógiai tevékenységek:

Egyre több tanuló kerül olyan anyagi helyzetbe, mely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltathatja. Az iskola életében fontos feladat az esélyek kiegyenlítődése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

Eszközeink a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire:

- a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése,
- a szociokulturális hátrányok enyhítése:
  - _ a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása,
  - _ tanácsadás a rászoruló gyermekeknek, szülőknek stb.,
  - _ felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
  - _ pályaaorientációs tevékenységek szervezése,
  - _ felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése,
- felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről,
- tankönyvtámogatás,
- kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel,
- pályázatok figyelése,
- szükség szerint segítségnyújtás a kollégiumi elhelyezésben,
- a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, individuális munkaforma),
- az érintett tanuló érdekes és esélyérvényesülésének elősegítése.

Az egyenlő bánásmód és az esélyek egyenlő biztosításának módja a pedagógiai program részét képező Esélyegyenlőségi tervben megtalálható.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a diákönkormányzat keretei között tehetik meg. Az intézményben diákönkormányzat működhet.

Intézményünkben minden osztály maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai Diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel. A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.

A Diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt.

A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25% - a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

Iskolagyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

Elektronikus napló adta lehetőségek

- tanulmányi eredmények nyomon követése
- hiányzások nyomon követése
- egyéb értesítések (dicséretetek, megrovások)
- üzenetváltás lehetősége, mint a tanár, mint a DIÁK részéről

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Az együttműködés és a véleményalkotás formái, lehetőségei, visszacsatolási módszerek:

- szülők,
- tanulók,
- diákönkormányzat

Élő munkakapcsolat van a tanári közösség és a szülők között a tanulók fejlődése érdekében, az iskola hagyományai, valamint a Köznevelési Törvény és a Szervezeti és működési szabályzat alapján.

A Szervezeti és működési szabályzat több szintű együttműködést feltételez a szülők, a tanulók és a pedagógusok közös részvételével a gyermek személyiségének és tudásának fejlesztése érdekében. Az együttműködéshez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

A szülők-pedagógusok együttműködése

Cél, hogy a szülők lássanak bele az iskolai munkába, a közösségi életbe és lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását.

A pedagógus és szülők közötti együttműködési formái:

1. Szülői értekezlet feladata:

- a szülők és pedagógusok között folyamatos együttműködés kialakítása,

- a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről,
- problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé;

2. Fogadó órák feladata:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. Havonta 1 alkalommal meghatározott időpontban tartandó teljes nevelőtestülettel, de szülő és pedagógus előzetes egyeztetés után egyaránt kérheti a megtartását.

3. Egyéni kapcsolatfelvétel

4. Szülők közösségének részvétele az osztály életében

5. Szülői közösségi választmány ülései

6. Kunszentmiklósi Országjárók alapítvány kuratóriumi ülése

- *rászoruló tanulók kirándulásának, táboroztatásának támogatása*

7. Nyílt tanítási nap feladata:

- a szülők betekintést nyerjenek az iskola nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

8. Írásbeli tájékoztató (ellenőrző, üzenő füzet) feladata:

- a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról;

9. Rendezvények

10. Diákcsere – testvériskolai kapcsolat

11. Hirdetőtábla

12. Elektronikus napló szülői hozzáféréseinek lehetősége

A szoftver segítségével a szülők naprakész információkkal rendelkeznek gyermekük tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, hiányzásairól, az osztályközösséget érintő fontosabb eseményekről. Minden szülő kap egy felhasználónevet és egy jelszót, mellyel a rendszerbe beléphet. Azok a szülők, akik nem rendelkeznek internet hozzáféréssel, a könyvtárban ingyenesen hozzáférhetnek gyermekeik elektronikus naplójához.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülői szervezettel.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

1.1 A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsga helyi szabályainak kialakítása azokat a normákat tartalmazza, amelyek a vizsgán való részvétel és a vizsgázás valamint a vizsgáztatás – jogszabályi keretek között – meghatározható intézményi specifikumait érintik. A vizsgaszabályzat pontos információkat nyújt a tanuló, a szülő és az iskola számára a lebonyolítás rendjéről, a követelményekről és az értékelés módszereiről.

1.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *tanév végi vizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- adott évfolyam tanulója.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.3 A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.

- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- 69. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés,
- informatika,
- ének-zene,
- rajz és műalkotások elemzése
- technika

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályok

- A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
- A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

1.4. Tanév végi vizsga

Iskolánk felső tagozatán május utolsó és június első két hete közötti időszakban tanév végi vizsgát tartunk.

5. évfolyam: magyar nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli vizsga)

6. évfolyam: történelem (írásbeli és szóbeli vizsga), természettudomány (írásbeli vizsga)

7. évfolyam: matematika (írásbeli vizsga), választható: földrajz vagy biológia (szóbeli vizsga)

8. évfolyam: idegen nyelv (írásbeli és szóbeli vizsga), választható: fizika vagy kémia (írásbeli vizsga)

- A vizsgakövetelmények megegyeznek a helyi tantervben szereplő tanév végi követelményekkel. A szabadon választott tantárgyból a tanulóknak a vizsgára írásban kell jelentkezni április közepéig az adott tantárgyat tanító szaktanárnál.
- Az írásbeli vizsgák időtartama 45 perc.
- A vizsgáztatás egyéni beosztás alapján. A szóbeli tételek kihúzása után felkészülési időt kapnak a gyerekek. Az SNI- és BTMN-es tanuló a vizsga során a szakértői véleményben foglaltak és a szülő írásbeli kérése alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult: időhosszabbítás, az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott segédeszköz használata, a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentés.
- Az írásbeli vizsgák kijavítása és értékelése 5 munkanapon belül történik meg, a szóbeli vizsgák osztályzatairól a vizsga napján értesülhetnek a tanulók.
- A vizsgabizottságok együttesen alakítják ki véleményüket, és értékelik a tanulókat.
- A vizsgák értéke háromszoros súlyozású. (300%)

2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv vizsgatantárgy kivételével - a teljes vizsgára kapható pontszám 60%-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 80%-ával azonos.

Ha a gyakorlati vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, a gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám legalább 40%-ával egyezik meg.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1– 29% – elégtelen
- 30–44 % – elégséges
- 45–64 % – közepes
- 65–84 % – jó
- 85–100 % – jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

Ha a tanuló egy évfolyam anyagából március 1-je utáni időpontban tesz osztályozó vizsgát, és a tantárgyból tanév közben – tanára megítélése alapján – elegendő osztályzattal rendelkezik, akkor a vizsga anyaga a tanév végéig még hátra lévő tananyagra korlátozódik. Ebben az esetben a vizsga értékelésében 20%-os súlyt képvisel az osztályozó vizsga, 80%-os súlyt pedig a tanévben szerzett osztályzatok számtani közepe.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával a beiratkozása napjától tanulói jogviszonyban áll.

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.

A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon teszi közzé az intézmény.

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában az osztályfőnök véleményének kikérésével – az intézmény vezetője dönt.

Iskolaváltás esetén azokból a tantárgyakból, melyet a tanuló előző iskolájában nem tanult, különbözeti vizsgát köteles tenni. A vizsgát félévkor, vagy tanév végén teheti le a tanuló.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Az intézményben külön felvételi nincs, a jelentkező tanulók a létszámhatárok figyelembe vételével felvételre kerülnek. A nem a beiskolázási körzetből érkező tanuló esetén a jó tanulmányi eredménnyel rendelkező diák előnyt élvez.

2. A Varga Domokos Általános Iskola helyi tanterve

Bevezető gondolatok:

Az általános iskola helyi tantervét a Magyar Közlöny 177. számában jelent meg a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint a MAGYAR KÖZLÖNY • 2020. évi 17. szám c) a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján készítette el a szakmai munkaközösségek aktív közreműködésével. A központilag előírt témakörök és követelmények mellé bekerültek a helyi sajátosságok. Ezek főleg szűkebb hazánk – Kunszentmiklós és környéke – legfontosabb tudnivalóihoz, nevezetességeihez, hírességeihez, hagyományaihoz, földrajzához, helytörténetéhez kapcsolódnak. Az iskolánk helyi tantervét a Nemzeti Alaptanterv szellemében alkotta meg. A helyi tanterv megalkotásánál döntő szempont volt az intézmény sokszínűsége (általános iskola és egykori alapfokú művészeti iskola) és a sajátos helyzete (hátrányos helyzetű tanulók – közöttük sok cigány származású – magas száma).

Az általános iskola helyi tantervét kiegészíti az integrációs és a képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszerének helyi programja. Ennek keretében a hátrányos helyzetű tanulóknak olyan környezetet teremtünk, amelyben biztosítható hátrányaik csökkentése.

A választható órakeretben elsősorban a tehetséggondozás, felzárkóztatás, gyakorlás a fő szempont, és nem az új tananyagtartalmak elsajátíttatása. Ezért a választható keretből az idegen nyelv (4.o) a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a technika és a földrajz, a biológia, a kémia, és az informatika óraszámát emeljük meg. A tantárgyaknál az ismeretek alaposabb elsajátíttatása, a gyakorlás és az alkalmazás szintjének elérése a cél. Ezért nem is jelenik meg új rész a követelményekben.

Kiemelt szerepet tulajdonítunk a felső tagozaton a technika tantárgy oktatásának, hiszen a tanulási problémával küszködő gyermekek számára óriási motivációt jelent a gyakorlati oktatás. Tovább segíti a pályorientációs célok megvalósítását, a közösségformálást és a komplex személyiségfejlesztést is.

Iskolánk részt vett a HEFOP 3.1.3 és a TÁMOP 3.1.4 pályázatokon. Vállalta, hogy felmenő rendszerben minden évfolyamon bevezeti a kompetencia alapú oktatást szövegértés – szövegalkotás, matematika – logika, élő idegen nyelv (angol) és a szociális kompetenciák területén. A tankönyvválasztásnál is figyelemmel vagyunk arra, hogy csak olyan tankönyvekből tanítsunk, melyek megfelelnek a kompetencia alapú oktatás követelményeinek.

Emellett nagy szerepet szánunk a digitális eszközök (tanulói tablet, digitális tábla) és a tanulást közvetlenül segítő saját készítésű interaktív tananyagoknak, ill. szoftvereknek.

Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulóknál (köztük az enyhén értelmi fogyatékosok tanulók) figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit.

A helyi tantervekbe mellékletként bekerültek a következő tanulásszervezési eljárások:

Saját kidolgozású jó gyakorlataink:

Lehet könnyebb a matematika! 5.

Lehet könnyebb a geometria! 5.

További interaktív feladatbankunk a következő tantárgyakból:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- angol és német nyelv
- történelem
- természetismeret
- földrajz
- biológia
- kémia

Témahét: Felső – Kiskunság szűkebb hazám (saját innováció) Megvalósítás: az óvoda és az általános iskola kooperatív együttműködése, a tanórai és a tanórán kívüli keretekben.

Három hetet meghaladó projekt: Karácsony (4 hét) (saját innováció), Vízprojekt

Megvalósítás: az általános iskola minden csoportja, osztálya a tanórai és a tanórán kívüli keretekben.

Moduláris oktatás: Szentmiklós holdudvarában (saját innováció), mely beépült a magyar nyelv és irodalom helyi tantervébe.

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

2020-ban kidolgozásra kerültek az új Nemzeti Alaptanterv kerettanterveiből a helyi tantervek.

Az Új NAT szerinti tantárgyi rendszer és óraszámok

A tanulók heti kötelező alapóraszámja és maximális óraszámja évfolyamonként

1	évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2	alapóraszámok	22	22	22	23	27	26	28	28
3	maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Óraszámok évfolyamonként, tantárgyanként

	Tantárgyak	1.	2.	3.	4.
1	Magyar nyelv és irodalom	7 (+1)	7 (+1)	5 (+1)	5 (+1)
2	Matematika (+1 óra a sakkosztályok kivételével)	4 (+1)	4 (+1)	4 (+1)	4 (+1)
3	Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
4	Környezetismeret	0	0	1	1
5	Idegen nyelv (angol, német)	0	0	0	2
6	Ének-zene	2	2	2	2
7	Rajz (Vizuális kultúra)	2	2	2	1
8	Technika és tervezés	1	1	1	1
9	Informatika (Digitális kultúra)	0	0	1	1
10	Testnevelés	5	5	5	5
11	Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
12	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
	Sakk (csak sakkosztály)	(1)	(1)	(1)	(1)
13	Maximális órakeret	24	24	24	25
	Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
1	Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+1	3+1
2	Matematika	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+0,5
3	Történelem	2	2	2	2
4	Hon-és népismeret	0	1	0	0
5	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
6	Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
7	Természetismeret (Természettudomány)	2	2	0	0
8	Biológia	0	0	1,5	1,5
9	Kémia	0	0	1,5	1,5
10	Fizika	0	0	1,5	1,5
11	Földrajz	0	0	1,5	1,5
12	Idegen nyelv (angol, német)	3	3	3	3
13	Ének-zene	2	1	1	1
14	Dráma (Dráma és színház)	0	0	0,5	0,5
15	Rajz (Vizuális kultúra)	1	1	1	1
16	Technika (Technika és tervezés)	1	1	1	0
17	Informatika (Digitális kultúra)	1	1	1	1
18	Testnevelés	5	5	5	5
19	Osztályfőnöki	1	1	1	1
20	Kötelező alapóraszám	27	27	28,5	28,5
21	Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1,5	1,5
22	Maximális órakeret	28	28	30	30

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tanítást és tanulást segítő könyvektől meg kell követelni:

- a nyelvi helyességet,
- a gyermekek korának megfelelő stílust,
- a gyermeklélektani és pedagógiai szempontok érvényesülését.

A tankönyvek, taneszközök:

- ne legyenek ellentétesek az alkotmány és a törvények szellemével,
- ne tartalmazzanak tudományos tévedéseket.
- *A tankönyvek és segédletek feleljenek meg a kompetencia alapú oktatás követelményeinek, tartalmazzák a kulcskompetenciák fejlesztéséhez szükséges feladatrendszert.*

Egyéb elvárások:

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközre is szükségük van. Ezek a **testnevelés**, a **rajz**, valamint a **technika**.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható a helyi tantervben meghatározott, a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanítására meghatározott órakeretben;

- a taneszköz segítségével a magyar nyelv és irodalom kerettantervben megadott fogalomrendszer jól megtanulható, elsajátítható legyen,
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében fontos feladat a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elmvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása;

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Az iskola nemcsak a testnevelés tantárgyra a kerettantervben előírt tananyagot tanítja, hanem más műveltségterületi oktatást is folytat.

A NAT. I.2.1 pontja részletezi:

„A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok).”

Ezen lehetőségeket a szakember ellátottság függvényében évente felülvizsgáljuk.

Minden évfolyamon biztosított az iskolai sportkörön való részvétel.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak, egyéb foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.7 Projektoktatás

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválaszolása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik:

- Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat.

- A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét.

Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. Ez különösen fontos a mi integrációs nevelést felvállaló iskolánkban. Mindenki egyéni képességeinek, előzetes ismeretinek megfelelően vállalhat feladatokat, járulhat hozzá az eredményességhez.

Legfőbb jellemzők:

- Az iskola hagyományos időkereteit felbontja.
- Túllép(het) az iskolai élet hagyományos helyszínein.
- Sokszínű tevékenykedtetés jellemzi, az eltérő képességű tanulók mindegyikének ad a képességeinek megfelelő feladatot, így motiváltabbá válnak a tanulók.
- Az ismeretanyag megismerési módozatai eltérnek a hagyományostól, a passzív tanulói megközelítés háttérbe szorul.
- Főként a kooperatív technikákra épít, ezáltal kiválóan alkalmas a szociális kompetenciák fejlesztésére is (együttműködés, felelősségvállalás, szolidaritás, stb.).

A projekt szakaszai:

- Témaválasztás
- Tervekészítés
- Szervezés
- Adatgyűjtés
- A téma feldolgozása
- Produktum összeállítása
- Értékelés, továbbfejlesztés
- Produktum bemutatása
- Projekt lezárása

A projekt értékelése

Az értékelést a tevékenységcsoportok végzik külön-külön, és a teljes résztvevői kör összesíti:

- A produktum értékelése (a kitűzött célnak való megfelelés)
- A folyamat értékelése (a résztvevők aktivitás szerinti szórása, motivációs hatás)

Aki részt vesz az értékelésben:

Tanuló:

- önértékelés: egyéni- páros- kiscsoportos / belső értékelési szempontok alapján,
- mások értékelése: egyéni- páros- kiscsoportos,
- projektfolyamat értékelése.

Pedagógus:

- csoportok értékelése,
- egyének-párok értékelése,
- projektfolyamat értékelése

Projektjeink

- Adventtől – Karácsonyig
- Víz projekt – a Víz Világnapjához kapcsolva
- Felső Kiskunság – szűkebb hazám
- Nemzeti Összetartozás – Határtalanul!
- tantárgyi mini projektek

Célok és feladatok

- Közösségerősítés, beilleszkedés segítése közös tevékenységi keretben,
- Kommunikációs képességek, beszédkészség fejlesztése,
- Az alkotó kedv és öröm felélesztése,
- Sokféle munkafolyamat megismerése és a kreatív gondolkodás fejlesztése,
- Önértékelés és önismeret gazdagítása,
- Kitartás, döntésekért hozott felelősségvállalás fejlesztése,
- Komplex gondolkodási mód kialakítása,
- Alakuljon ki a tanulóknak az egyéni és csoportos munkavégzésben az igényesség,
- A projekt elméleti részeinek gyakorlatban való megtapasztalása,
- Esztétikai és művészi érzék fejlesztése,
- Források tudatos kezelése, az IKT használata.

Projektek hasznosulása

Tanítványaink a megszerzett ismereteken túl a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességre tesznek szert, úgymint a mások és másság elfogadása, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, kommunikációs és informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a későbbi tanulmányaik sikerességéhez, a jó értelemben vett érvényesüléshez.

2.8 Komplex Alaprogram bevezetése

2.8.1 A Komplex Alaprogram oktatási folyamatának, munkaszervezésének bemutatása

A Komplex Alaprogram lehetőségként adja, hogy a „hagyományos” iskolaszervezési móddal szemben iskolai időben megvalósuló, konstruktív tevékenységeket kínáljon a tanulók részére. A Komplex Alaprogram igazodik a köznevelési törvényben foglaltakhoz, valamint a Nemzeti alaptantervben foglalt műveltségterületekhez. A tanulók nevelését-oktatását egész nap biztosító program központi elemei elsősorban az együttműködésen alapuló, a tanulók által végzett közös munka és a személyre szabott, a képességekhez mért differenciált egyéni feladatok.

2.8.2 Működés, munkaszervezés

A Komplex Alaprogram szerint működő iskolák a tanulók harmonikus, komplex személyiségfejlesztését helyezik a középpontba. A tanítási nap reggeli ráhangolódással kezdődik, a tanulói csoport számára aktuális témával, kérdéssel foglalkozik. A projekt hatékonysága megkívánja a délelőtti kötelező és szabadon tervezhető órák keretében a DFHT tanítási-tanulási stratégia alkalmazását. Ezek mellett cél legalább heti egy-egy órában a délutáni alprogrami foglalkozások (Testmozgásalapú alprogram [TA], Művészetalapú alprogram [MA], Digitális alapú alprogram [DA], Logikaalapú alprogram [LA], Életgyakorlat-alapú alprogram [ÉA]) bevezetése. Az alprogramok mellett a délutáni időszakban az érdeklődéshez és egyéni igényekhez igazított, szintén délután szervezett, ún. „Te órát” foglalkozás heti 1-3 órában ajánlott. A „Te órát” a diák által szabadon választható, a tanuló érdeklődéséhez és az iskola lehetőségéhez igazított foglalkozás. Ez lehet beszélgetőóra, játék, egyéni differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás is, és akár egyéni, akár kiscsoportos, akár osztály, korcsoport, érdeklődési kör szerint stb. szervezett is.

A mindennapos testnevelés kapcsán a Testmozgásalapú alprogram tartalmainak megvalósításával az iskolai sportkör (3 + 2 óra rendszerű) is gazdagítható, megvalósítható.

A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat a tantárgyi tartalmat dúsító „Komplex órák” erősítik, amelyek a tudástartalom (a tananyag keresztantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia,

valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

A Komplex Alapprogram intézményünkben az 1. és 5. évfolyamon került bevezetésre a 2019/2020-as tanévben.

Majd felmenő rendszerben, fokozatosan bevezetésre került, évente egy-egy alsós és felsős évfolyam csatlakozásával.

A Komplex Alapprogram figyelembe veszi az iskola sajátosságait és a korábbi jó gyakorlatait is. Ez alapján keretrendszernek is tekinthető, melybe a helyi jó gyakorlatok, iskolai foglalkozások is beilleszthetők, illetve a keretek megtartásával az iskolák szabadon alakíthatják.

2.8.3 Az iskolában folyó munka időkeretének a bemutatása

A Komplex Alaprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egy- ségre oszlik:

A) a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alaprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alaprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pár- munka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a keresttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

B) a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alaprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;
- zajlik a „Te órád”

2.8.4 Tantárgyfelosztás és az alprogrami képzésekbe való bekapcsolódás kérdései az intézmények alsó tagozatában

A tantárgyfelosztás az alkalmazandó törvények által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét adaptívan figyelembe vevő alapvető munkadokumentum. Alapjául az in- tézményre érvényes óraterv szolgál, mely a törvény erejével írja elő az adott típusú évfolyam osztá- lyainak a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszámát. A Komplex Alaprogramot alkalmazó iskolákban a tantárgyfelosztás és órarend készítésének a kritériumai azonosak az említett gyakorlat- tal, mégis fontosnak érezzük néhány fontos tervezési szempont és elv ismételt említését.

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. hatá- rozza meg. Az iskola a tanuló heti kötelező tanórái számának és az osztályok engedélyezett heti idő- keretének különbözetét tanórai foglalkozás, egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók fel- ügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább heti egy-egy óra biztosított az osztályok számára. Ezek a foglalkozások javasoltan a szabadidő sávjában, vagy a „Te órád” keretén belül szerveződhetnek.

Az ebéd-, játék- és szabadidősávok javasoltan 45-60 percesek, az iskola helyi sajátosságait figyelembe véve a 26-32 óra közötti kötött munkaidő terhére elszámolhatók a kapcsolódó pedagógusi feladatok között.

A Komplex Alapprogram bevezetésével az osztályok, tanulócsoporthok heti kötelező óraszámai nem változnak, hiszen a közismereti tantárgyak délelőtti időszámban tartandó tanóráinak száma változatlan marad, a délutáni időszámba kerülő alprogrami foglalkozások az eddigi tanulási foglalkozások idejére szerveződnek, a „Te órád” foglalkozásai pedig az eddigi szakkörök időszámba kerülhetnek.

A ráhangoló beszélgetések vezetése a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben, mint egyéb foglalkozás rendelhető el. A javasoltak szerint 3 napon, évfolyamtól függően 25-45 perces időtartammal számolva, illetve a „Te órád” foglalkozással együtt heti 5 órát eredményezhetnek.

Cél a legalább napi egy-egy órában történő délutáni alprogrami foglalkozások (Testmozgásalapú alprogram [TA], Művészetalapú alprogram [MA], Digitális alapú alprogram [DA], Logikaalapú alprogram [LA], Életgyakorlat-alapú alprogram [ÉA]) megszervezése úgy, hogy minden alprogram legalább egyszer jelenjen meg a héten. Az alprogrami foglalkozásokat lehetőség szerint alprogrami képzéseket végzett, az adott osztályban valamely közismereti tantárgyat is tanító pedagógus tartsa, különösen az életkori sajátosságokat figyelembe véve.

Szerencsés az a helyzet, ha a tanítók valamennyi közismereti tantárgy tanítására képesítéssel rendelkeznek, ezzel többféle orientációt, bevonódást is lehetővé téve az alprogrami képzésbe és a megvalósításba egyaránt. Az egy tanulócsoporthos évfolyamokon az egytanítós modellnél a 2-2 alprogrami képzéssel a heti 5 alprogrami foglalkozásból 4 megoldható az 1-2. évfolyam tanítóival közösen. De lehetséges az a megoldás is, mely szerint az 1-1 alprogrami foglalkozást például (DA, TA) a felső tagozatban tanító tanár kolléga tartja.

Abban az esetben, ha egy évfolyamon két osztály működik párhuzamosan, ugyanígy megoldható az alprogrami foglalkozások képzett kollégával történő megtartása. A három osztállyal működő évfolyamok esetén minden alprogrami foglalkozás képzett pedagógus vezetésével megtartható egy- és két-tanítós modell esetén is. Fontos szervezőelv a rugalmasság.

2.8.5 Közismereti tantárgyak tanítása a délelőtti foglalkozásokon

A tanulásszervezés során a kötelező és szabadon tervezhető tanórákban az öndifferenciálás és a személyre szabott, egyéni képességekhez mért, differenciált fejlesztés dominál. A DFHT tanítási-tanulási stratégiában megjelennek az adaptivitáson alapuló ismert tanulásszervezési technikák, a csoportmunka és benne a tanulói státuszkezelő adaptív oktatási programok.

2.8.6 Komplex órák bemutatása és szervezése

A stratégia újszerűségét adja, hogy kötelező és szabadon tervezhető tanórákban a tanítás-tanulás folyamata a tananyagtartalom körülbelül 30%-ának a tekintetében, az összes közismereti tárgy tanítása során, a kereszttantervi tartalmakra alapozva, az alprogramokkal összekötve, interdiszciplináris keretek között valósul meg. A Komplex órák részletes kifejtése a tanítói és tanári kézikönyvekhez kapcsolódó szatellit anyagokban kerül bemutatásra.

2.8.7 A délutáni, az alprogramok koncepciója szerint szervezett foglalkozások bemutatása és szervezése

Szintén újszerűséget mutatva az alprogramok a délutáni, komplex, képesség- és készségfejlesztő tartalommal megtöltött foglalkozásaikat döntően nem egy adott tantárgy köré szervezik. Az adott alprogram, specialitásának figyelembevételével támaszkodik, épít a DFHT-stratégiára, annak elemeire, technikáira, módszereire, előtérbe helyezve a tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoport fejlesztését, különös tekintettel a kooperatív és a kollaboratív technikák, módszerek alkalmazására. Minden tanórán kívül szervezett alprogram hetente legalább egyszer 45 percben minden évfolyamon megjelenik. Mértékük, óraszámuk az iskolák profiljától, lehetőségétől, igényétől függően tovább bővíthető a heti egy alkalomhoz képest. A foglalkozásokon a tanítási-tanulási stratégia nemcsak a tudásépítésben, hanem a személyiségfejlesztésben, tehetséggondozásban is szerepet játszik.

A tantárgyfelosztás elkészítésénél felmérjük, hogy a nevelőtestület tagjai milyen alprogrami foglalkozások tartásába tudnak bekapcsolódni. Ez függ a szakjuktól és az érdeklődési körüktől.

- A Logikaalapú alprogram bármilyen szakos kolléga számára megfelelő lehet. Bár elsősorban a matematika szakosokra szoktak gondolni, de a logikai gondolkodás fejlesztése nem csak a matematika tantárgy feladata. Olyan kollégák bevonása is szerencsés ebbe az alprogramba, akik jól tudnak sakkozni, vagy szeretnek logikai feladványokkal foglalkozni, érdeklődőek a táblajátékok, táblásjátékok, logikai játékok iránt.
- A Művészetalapú alprogramba elsősorban ének-zene, vizuális kommunikáció (rajz) és magyar szakos kollégák bevonását javasoljuk. Természetesen itt is figyelembe vehető, hogy aki valamilyen művészeti ággal foglalkozik, valószínűleg szívesen tartja meg ennek az alprogramnak a foglalkozásait.
- A Testmozgásalapú alprogram esetében elsősorban a testnevelők játszanak fontos szerepet, de ennél az alprogramnál is igaz, hogy olyan pedagógusok is megbízhatók ezzel a feladattal, akik pl. táncsal, természetjárással, iskolai programok szervezésével stb. foglalkoznak, vagy mozgásos játékokat szeretnének beépíteni a tanórákba, emellett azon pedagógusok is, akik szabadidős tevékenységeket szeretnének szervezni, részt vesznek az intézmény közösségi programjainak szervezésben, illetve az osztálytermi mozgásos aktivitásokat támogatják.

- A Digitális alapú alprogram. Ez az az alprogram, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók a digitális eszközökkel megismerkedjenek már alsó tagozatban. Itt természetesen az informatika szakos pedagógusoknak van jelentős szerepe. De ebbe az alprogramba is be lehet vonni azokat a pedagógusokat, akik digitális eszközöket alkalmaznak. Az informatika szakosnak fontos szerepe van abban, hogy lehetőleg már alsó tagozatban megismerkedjenek a tanulók a szövegszerkesztő és a prezentációkészítő alkalmazásokkal. Így ezeket a további tanulmányaik során tudják alkalmazni.
- Az Életgyakorlat-alapú alprogram, amelybe bármilyen szakos kollégát be lehet és be is kell vonni, hiszen ez a terület mindenkinek közel áll. Az alprogrami tartalmak széles körűek, így minden pedagógus megtalálja benne, amihez kapcsolódni tud.

2.8.8 Alapvetések: A „Te órád”

Ezekon a foglalkozásokon nincsenek kötöttségek, kötelezettségek. Nincsen hibázás. A tanulók kockázat nélkül, szabadon mondhatják el gondolataikat, érzéseiket, véleményüket. Célszerű a fizikai környezetet is úgy alakítani, hogy a tanulók beszélgetni tudjanak egymással és a pedagógussal. Ennek egyik formája lehet a körben ülés.

Nincsen értékelés. Csak pozitív visszajelzések hangzanak el. Csak úgy tudjuk elérni, hogy a tanulók jól érezzék magukat, és őszintén nyilvánuljanak meg előttünk, ha ezek az alkalmak a dicséret, a bátortás, az elismerés terepei. Ha korrigálunk, akkor is pozitívan tegyük!

Ne mondjuk meg a megoldásokat, inkább orientáljunk!

2.8.9 Értékelés a Komplex Alapprogramban

- A tanulói értékelés és eszközei

A Komplex Alapprogram épít a személyre szabott tanulás egyes elemeire és a szociokonstruktivista tanulásértelmezésre. Ez a tanulói közösségbe ágyazott, de alternatív utakat kínáló tanulási folyamat fokozottan igényli, hogy a programmal dolgozó pedagógusok egyben lássák a tervezés, a tanulástámogatás és az értékelés folyamatát.

Az értékelés a tanulók egyéni tanulási útjának támogatását szolgálja elsődlegesen, ezért módszertanilag is változatos formákban jelenik meg. A Komplex Alapprogram a tudást komplex fogalomnak tekintti, így az értékelés során törekszik az ismereteken túl a képességek és attitűdök értékelésére is. A tanulást támogató értékelés azáltal, hogy elsődleges célja nem a minősítés, a tanulói sikereket támogatja, így a diákok megélik, hogy képesek az önálló vagy társas helyzetben történő tanulásra.

- A tanulást támogató értékelés intézményi bevezetése

A fejlesztő értékelés mindennapos alkalmazása egy hosszú fejlesztési folyamat eredménye lehet. Fontos, hogy megértsük, a változás kis, de tudatosan felépített, sikeres lépések sorozata. Vagyis a tanulást támogató értékelés bevezetése, megerősítése egy helyi szintű adaptációs folyamat, melyet a helyi kulturális, szakmai hagyományok befolyásolnak.

1. lépés: a fejlesztő értékelés elméleti hátterének megismerése és adaptálhatóságának átgondolása
2. lépés: az intézményi értékelési stratégia meghatározása
3. lépés: reflexió a korábbi értékelési gyakorlatra
4. lépés: visszacsatolás a fejlesztési stratégiához, az egyéni gyakorlatra történő tervezés
5. lépés: kipróbálás, reflektálás, tapasztalatok megbeszélése

- Mit értékelünk?

A Komplex Alapprogramban a tanuló egyéni fejlődésének támogatása a cél, ezért értékeljük az eltérő tanulási folyamatot, az elérendő és akár egyénenként különböző célt, a kognitív képességek mellett a szociális kompetenciák fejlődését.

- Ki értékel?

A tanulást támogató értékelés során a tanári értékelésen kívül kiemelt szerep jut az ön- és társértékelésnek. A program támogatja a pedagógusok által nagyobb mértékben alkalmazandó ön- és társértékelést, illetve annak illesztését az értékelési folyamatba.

- Hogyan értékeljük?

A diákok szükségleteit figyelembe vevő adaptív tanulásszervezés során a pedagógusok módszereikben alkalmazkodjanak a különböző tanulói igényekhez! Ennek megfelelően különféle módszerekkel, valós helyzetekben és változatos kontextusban értékeljék a tanulók egyéni fejlődését! Törekedni kell olyan értékelési szituációk megteremtésére, melyben az egyébként gyengén teljesítő diákok is sikerélményhez juthatnak, és egyben bizonyíthatják tudásukat és képességeiket. Mindezek alapján jól érzékelhető, hogy a Komplex Alapprogram a személyre szóló, a tanulást támogató értékelést preferálja, ugyanakkor elfogadja a százalékokban, osztályzatokban kifejezett teljesítményértékelést, ha annak a személyes fejlődésben is értelmezett oka, indoka és a tanulási folyamatot is támogató következménye van. Érdemes kiemelni, hogy akárcsak a tanulásszervezés terén, az értékelésben is törekedni lehet a digitális eszközök biztosította lehetőségek kihasználására, pl.: online portfólió bevezetése vagy olyan programok, applikációk felhasználása, melyek gyors és azonnali visszajelzést adhatnak a diáknak bizonyos feladattípusok elvégzésekor.

- Az értékelés megvalósítása a Komplex Alapprogramban

Minden iskola rendelkezik saját oktatási-nevelési filozófiával, nézetekkel és pedagógiai gyakorlattal. Ez meghatározza az intézmény értékelési filozófiáját is, valamint annak gyakorlatát. Az értékelési

rendszer több funkciót is ellát: informálja a pedagógust a tanulók felkészültségéről, tudásáról, minősít, diagnosztizál, támogatja a tanulás folyamatát, és motiválja a tanulót. A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a fejlesztő (formatív értékelés).
3. a minősítő/lezáró (szummatív értékelés)

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját, megtervezheti és szervezheti a tanítás folyamatát. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket is. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása, képességei és készségei. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő, lezáró (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Arról ad számot, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban, a leginkább alkalmazott értékelési forma.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását (diagnosztikus értékeléssel), és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. Ezzel segítve, hogy a tanulóban kialakuljon, hogy mely területeken teljesít jól, és mely területeken kell még fejlődnie. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad, úgy, hogy kiemeli a tanuló erősségeit, arra építi az értékelést. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

A Komplex Alapprogramban a fejlesztő értékelés nem alkalmankénti, hanem rendszeresen és folyamatosan használandó értékelési eljárás. Ez az értékelési mód van leginkább összhangban a program alapelveivel. Kifejezési formái közt nem csak az írásbeli szöveges értékelés szerepel, hanem a pedagógus folyamatos, rendszeres szóbeli és metakommunikatív megnyilvánulásai (mimika, gesztus, tekintet) is. Ezeknek a metakommunikatív megnyilvánulásoknak a pedagógus részéről az órák/foglalkozások alatt is jelen kell lenniük, nemcsak az órák/foglalkozások végén. Fejlesztő értékelés végzésekor a

pedagógus nem osztályoz, hiszen a tanulási folyamat közben a tanulótól nem várhatunk el teljes értékű teljesítményt. Ez megerősíti azt a pedagógiai helyes alapelvet, hogy a tanulás során hibázni szabad, mert a tanulási folyamat ezzel jár. A fejlesztő értékelés rendszeres alkalmazása képessé teszi a tanulókat arra, hogy felismerjék, mi segíti, és mi gátolja fejlődésüket, mit kell megváltoztatni ahhoz, hogy tanulásuk eredményesebb legyen. Ezáltal a tanuló részvétele a tanulási folyamatban aktívabbá válik, optimális esetben saját tanulója szabályozására is képes lesz.

A fejlesztő értékelés során az oktatás szereplőinek (tanuló – szülő – pedagógus) együttműködése erősödik. Elsődleges a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A pedagógusnak együtt kell működnie tanítványával, segítve őt tanulója tervezésében. A tanuló megtanulja, hogyan tud reflektálni munkájáról, megtanul célokat megfogalmazni, és önértékelése folyamatosan javul. A szülő a szóveges értékelés ismeretében jobban megismeri gyermekének erősségeit és gyengeségeit, és megérti tanulási nehézségeit is. Ezáltal az intézménnyel való együttműködésében jelentős javulás várható.

Az egyéni tanulói teljesítmények értékelésére az 1–2. évfolyamon a szóveges értékelést alkalmazzuk. 2. évfolyam végétől a 4. évfolyam végéig már megjelenik párhuzamosan az osztályzattal történő értékelés is. Ebben az életkorban a gyerekek még nem viszonyítják saját társaikhoz teljesítményüket. A szóveges értékelés mellett az osztályozás bevezetése a 3–4. évfolyamon azért is javasolt, mert a tanulóknak már kialakul az az igénye, hogy lássák, hogyan teljesítenek osztálytársaikhoz képest, a szülőket pedig érdekli gyermekük többiekhez viszonyított helyzete az iskolában. A szóveges visszajelzések megmaradása szükséges, hiszen ezek nélkül nem valósul meg a fejlesztő értékelés.

Összegezve:

1. Mindhárom értékelési forma (a helyzetfeltáró, a minősítő és a fejlesztő) jelen van a Komplex Alapprogramban.
2. A fejlesztő értékelésnek kiemelt szerepe van.
3. Diagnosztikus értékelés történik a tanév elején és végén, szükség esetén tanév közben is, hogy a pedagógus megalapozottan tudjon oktatási stratégiát választani.
4. Minősítő értékelés főként témakörök lezárásánál történik.
5. Fejlesztő értékelés rendszeresen és folyamatosan történik a tanév során.
6. A fejlesztő értékelésnél a pedagógus nem osztályoz, hiszen a tanulási folyamat természetesen hibákkal jár.
7. 1–2. évfolyamon – a 2. évfolyam második félévének kivételével - csak szóveges értékelést alkalmazunk.
8. 3–4. évfolyamon a szóveges értékelés mellett osztályzattal történő értékelést használunk.

2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Általános célok:

- Intézményi szinten az összetartó, szolidáris, hátrányos megkülönböztéstől mentes iskola működése;
- Az együttműködések megtartása, fejlesztése a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók érdekében az iskola komplex tevékenységrendszerében;
- Az egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű tanulók számára;
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása;
- A tervezett esélyegyenlőségi célok elérése érdekében kommunikációs terv elkészítése;
- A minőségi nevelés-oktatás biztosításával a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása;
- A közoktatási intézmény alapdokumentumainak módosítása az esélyegyenlőségi programmal együtt. Ez az előírt véleményezési körök teljesítésével szolgálja az érintettek tájékoztatást, a tervek széles körű megismertetését;

Szakmai célok:

- Az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése a minőségelvű nevelő-oktató munkában.
- A partnerség továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A közoktatási intézmény tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése a Város hasonló tartalmú dokumentumaival.
- A pedagógusok szakmai képzettségének tovább emelése a módszertani kultúrát, tanítási gyakorlatot megújító, kompetencia alapú oktatást elterjesztésével.
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése szakköri munkában, megyei/országos tanulmányi versenyeken, az iskolán kívüli segítő programokba.

Infrastrukturális fejlesztés céljai

- Akadálymentesítés a közoktatási intézményekben;
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje;
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása;

Intézkedések:

Évenkénti feladatok:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók adatainak pontosítása egyeztetése, domináns területeken bontása és elemzése különös tekintettel a tanérvégi eredményekre;
- Osztályfőnökök felkészítése az esélyegyenlőségi programból adódó feladatokra;
- A 8. évfolyamos tanulók továbbtanulási mutatóinak elemző értékelése;
- A lemorzsolódás adatainak elemzése;
- Intézményi továbbképzési tervek megvalósulásának vizsgálata;
- Együttműködések felülvizsgálata a társ szervezetekkel, társadalmi és civil szervezetekkel;
- A közoktatási intézmények tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése;

Középtávú feladatok:

- A kompetencia alapú oktatás-nevelés elterjesztésének támogatása az intézmény egészében óvodától felmenő rendszerben;
- A partneri kapcsolatok továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel;
- A pedagógusok szakmai továbbképzése, a módszertani képzettség pedagógiai kultúra növelése a bázis intézményi szerep megtartásával;
- A hátrányos helyzetű és tehetséges tanulók segítőprogramokhoz való csatlakozásának támogatása;
- Az időben megkezdett fejlesztés biztosítja a gyermekek eredményes iskolai munkáját, a sajátos nevelési igényű, részképesség zavarral küzdő gyermekek fejlesztését;

Hosszú távú feladatok:

- A fent jelzett célok megvalósítása a napi munka részeként pedagógiai gyakorlattá válik, az intézmény teljes körű befogadó szemlélettel rendelkezik
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése művészetoktatásban, szakkörökben, járási, megyei, országos tanulmányi versenyeken;
- Akadálymentesítés a közoktatási intézményekben;
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje;
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása;
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása;

2.9.1 Az iskola integrációs pedagógiai rendszere

Esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek, intézkedések

Kiindulópontja, hogy a gyermekek, tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, személyiség jegyeik széles skálán mozognak, nem korlátozódnak valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutató különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetséggondozással. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiség struktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez.

Az IPR működtetésének jellemzői

- a be- és elfogadó szemlélet,
- a gyermek- és tanulóbarát környezet,
- az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés – oktatás folyamatában
- a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd jellemzi intézményünket.

Az IPR működésének megnyilvánulási formái intézményi szinten

- a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, projektoktatás, drámapedagógia,)
- az infó-kommunikációs eszközök intenzív használata,
- a gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet megléte (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas osztálytermi be- és elrendezés);
- tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosítása,
- a szülők és az iskola partneri kapcsolatának tovább építése,
- a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítése.

Az IPR működésének megnyilvánulási formái az egyén szintjén:

- valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek bevonása a programba,
- a feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítése,
- a differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató nevelés – oktatás,
- az érintettek bekapcsolódnak a tanórán kívüli, továbbtanulást segítő lehetőségekbe (napközi otthonos foglalkozás, tanulószoba)
- a háromhavonkénti értékelő megbeszélés, amelybe minél több érintett fél bevonása indokolt.
- az intézményfokokozatok közötti átmenet pedagógiai segítése: óvoda-iskola, illetve általános iskola-középiskola között (egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átadás-átvétele intézményváltáskor, nyomon követés),
- esetmegbeszélések,
- az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd, a befogadó szemlélet erősítése a gyermekekben, tanulóknak, a szülőknél az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok az önálló tanulási képességet kialakító programok
- a tanulók önálló - életkornak megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok
- előítéletek kezelését szolgáló programok

A szociális és életvitel kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges elemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció. A társas viselkedés terén az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő, kezelő, megoldó képesség. Éppen ezért az integráció társadalmi jelentősége szempontjából alapvető jelentőségű képességterületről van szó, ami nem csak a hátrányos helyzetű gyerekeknek fontos; a nem hátrányos helyzetű tanulók éppen a heterogén osztályok révén sajátíthatják el a tolerancia, az előítélet mentesség elengedhetetlen kompetenciáit.

Az integrációt segítő programok

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projektmódszer
- drámapedagógia

Az integrációt segítő programok szervezeti keretei:

- egész napos iskola
- tanórák
- egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, felzárkóztató – tehetséggondozó foglalkozások stb.)

A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása a tanórákon jelentősen növeli a sikeres integráció esélyét, hiszen ez adja a tanítási folyamatnak azt a keretét, melyben lehetőség van az eltérő fejlettségű, motiváltságú tanulók minél sikeresebb fejlesztésére. A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása során lehetőség van - a frontális módszerrel szemben – a tanórán minden tanuló megszólítására, aktívizálására, az egyéni haladás biztosítására.

A tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés
- egyéni fejlesztési tervek

Elvárható eredmények

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a nevelési - oktatási intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.

- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

A program működtetésének eredményei

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma.
- Csökken az iskolai hiányzások óraszám.
- Csökken a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében a magántanulók száma.
- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az adott intézményben az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

Az intézményi IPR program működtetésével kapcsolatos éves feladatok

- HHH gyermekek, tanulók létszámadatainak (csoportok, osztályok), jogosultsági feltételeinek áttekintése (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot alátámasztó határozat érvényessége), a szükséges osztályszervezési intézkedések megtétele.
- Éves integrációs cselekvési ütemterv elkészítése.
- Munkacsoportok megerősítése, szükség esetén újak felállítása.
- Munkacsoportok munkaterveinek elkészítése az éves integrációs cselekvési ütemterv lebontása alapján.
- A cselekvési ütemtervben meghatározottak alapján a bevont pedagógusok körének, feladatainak (eszközrendszer programjainak, programelemeinek, tevékenységeinek) meghatározása, megbízások kiadása konkrét feladat-meghatározással.
- Tanulói hátrányok feltárása, fejlesztendő területek beazonosítása, eszközrendszer elemeinek hozzárendelése.
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.
- Egyéni fejlesztés megkezdése, fejlesztési naplók vezetése.
- Eszközrendszer egyéb programjainak, programelemeinek, tevékenységeinek megkezdése, folyamatos dokumentálás.
- Alátámasztó dokumentumok folyamatos vezetése.
- Háromhavonkénti értékelés megszervezése, lebonyolítása.
- Mérések, értékelések elvégzése.
- A program éves működtetésének hatékonyságvizsgálata, értékelése, feladatok meghatározása.

- Önértékelés elkészítése.
- Támogatás esetén pénzügyi elszámolás.

2.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái – Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

- NTK. 57. § (1) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.
- (3) A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A tanulói teljesítmény értékelésének formái

Magatartás: (valamennyi évfolyamon): példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)
Szorgalom: (valamennyi évfolyamon): példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A tantárgyi tudás minősítése

- az 1. évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 2 – 4. évfolyamon félévkor szöveges értékeléssel is ki kell fejezni a tanuló előrehaladását és fejlődését
- a 2. évfolyamon, év végén, a 3 – 8. évfolyamokon: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kivétel: Az osztályfőnöki esetében írásbeli minősítés nincs.

A tanulói teljesítmények értékelése az 1-4. évfolyamokon

Félévkor és év végén a tanulók minősítése:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul.

Utóbbi esetben a szöveges értékelésben ki kell térni arra, hogy a tanulónál mely tantárgy mely tantárgyrészében milyen elmaradások tapasztalhatók. Az értékelést a szülővel szóban is ismertetni kell, megbeszélve a fejlesztés, felzárkózás módját.

Azok a tanulók, akiknek az elért teljesítménye nem biztosíték arra, hogy a következő év magasabb követelményeit teljesíteni tudják – a szülővel egyeztetve, szülői kérésre évfolyamot ismételhetnek.

A szöveges értékelés dokumentumai

- napló
- elektronikus napló
- törzslap
- bizonyítvány
- tájékoztató füzet

Osztályzatok megállapítása a 2 – 4. évfolyam végén

A 2 – 4. évfolyam tanév végi osztályzatainak megállapítása megegyezik az 5-8. évfolyam értékelési rendjével.

A félévi, év végi osztályzatok megállapítása az 5-8. évfolyamon, a beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a beszámoltatásnak a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az egyes tanulók osztályzatát a tantestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanév közben adott érdemjegyek átlagától, a tantestület tájékoztatást kér az érintett pedagógustól ennek okáról s indokolt esetben a döntés megváltoztatását kérheti.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését és a nevelőtestület ennek indoklásával nem ért egyet, az osztályzatot az érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az osztályzatok megállapítása az évközi tanórán szerzett érdemjegyek alapján történik kivéve, ha

- a tanuló összes hiányzása eléri a Házirendben rögzített mértéket,
- a tanuló egy tantárgy óráiról való hiányzása meghaladja a 25 %-ot.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának iskolai szabályai

A munkaközösségek a tantárgyi tantervekben rögzítik, hogy

- milyen írásbeli beszámoltatási formákat alkalmaznak (teszt, feladatlap, leíró jellegű),
- van-e egyeztetés tantárgycsoportokon belül, egységesek-e a módszerek,
- az értékelés szempontjait ismerik-e a tanulók a megíratás előtt,
- pontozással vagy globálisan értékelik-e a tanuló munkáját,
- minden produktum értékelése bekerül-e a naplóba.

Az 1-6. évfolyamon az év eleji felmérések csak diagnosztikus jellegűek, az elért %-os teljesítmény kerül a naplóba.

Egy-egy tantervi egység lezárása **témazáró dolgozatokkal** történik (a kivételeket a szaktárgyi programok tartalmazzák.)

- Az évenkénti témazáró dolgozatok száma a tantárgyi tantervekben rögzített.
- A témazáró dolgozatokat egy évig őrizni kell.
- A témazáró dolgozat jegye - átfogó jellege miatt - **kétszeres súllyal** veendő figyelembe. A megkülönböztető szín: **piros**.
- A javítás tekintetében a mérlegelés joga a szaktanárt illeti. Az eredeti érdemjegy is kétszeres súlyozással érvényes marad.
- A témazáró dolgozat időpontját a tanulókkal egyeztetni kell legalább egy héttel a megíratás előtt. Az esetleges ütközések elkerülése végett az időpontot az osztályt tanító pedagógusokkal egyeztetni kell. Egy tanítási napon két témazáró dolgozat íratható. Az őszi-, téli- tavaszi szünet (továbbiakban hosszú szünet) utáni első tanítási napra témazáró dolgozat nem kerülhet.
- 6. osztályig a témazáró pótlásának módjáról és időpontjáról a körülményeket mérlegelve a szaktanár dönt.
- A 7 – 8. évfolyamokon amennyiben a tanuló nem írta meg a témazárót, a tanár három lehetőség közül választhat:
  - pótlólag megíratja;

- elegendő információ birtokában – minimum két érdemjegy a témában – témazáró jeggyel értékeli a hiányzó tanuló teljesítményét.
- nem zárja le az adott témát.

Az iskolai szintű tudásszint mérés - a pedagógiai szakaszhatárok végén, illetve a tantárgyi programokban megjelölt helyeken - a témazáró dolgozattal azonos módon **kétszeres súllyal** számítandó. A folyamatos **szóbeli számonkérés** segíti a kifejezőképesség fejlődését, a tantárgyi szaknyelv elsajátítását. Kellő gyakorisággal való alkalmazása nélkülözhetetlen.

Figyelembevétele **egyszeres súllyal** történik.

A bejegyzésnél használt színe: **fekete**.

Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése **írásban** is történhet.

Egyszeres súllyal veendő figyelembe.

A bejegyzésnél használt színe: fekete

A pluszmunka, szorgalmi illetve önként vállalt feladatok elvégzése **0,5-ös súllyal** értékelhető.

Az elektronikus naplóban használt szín: zöld

A **házi dolgozat** értékelésének jelölése: fekete jegy, mely egyszeres súllyal számít a kijelölt tantárgy minősítésébe.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának **további szabályai**

- Egy-egy félév során a tanulónak háromnál kevesebb érdemjegye nem lehet a két, vagy ennél több heti óraszámú tantárgyak esetében.
- Érdemjegy csak konkrét tanulói teljesítményre adható.
- Az érdemjegy nem lehet a fegyelmezés eszköze.
- A negyedik évfolyamon idegen nyelv tantárgyból elért teljesítmény miatt a tanuló nem utasítható évfolyamisméltásra vagy javítóvizsgára.

Az értékelés tartalmi jegyeit a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.12 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Azokban a felsős osztályokban, ahol az SNI tanulók aránya meghaladja a 25 %-ot, megvizsgáljuk a csoportbontás lehetőségét magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból. A maximum 15 fős csoportok létrehozása az adott tanév tantárgyfelosztásának függvénye. A csoportbontás nemcsak osztály, hanem évfolyam szintjén is megtörténhet.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Szintén a felső tagozaton nívócsoportos oktatást szervezünk az évfolyam tanulóiból. A csoportok osztályokon átívelőek.

A nívócsoportok szervezésének elvei:

- a csoportszervezés alapja a tanulók adott tantárgy(ak)ból mutatott teljesítménye;
- a csoportok év közben is oda – vissza átjárhatók;
- a csoport létszáma nem lehet 14 fő alatti;

Az egyéb foglalkozások formái az iskolában:

- napközi
- tanulószoba
- tehetséggondozó szakkör
- felzárkóztató foglalkozás
- sportfoglalkozás
- rehabilitációs célú foglalkozás
- SNI fejlesztés
- énekkar

- tanulmányi kirándulás
- erdei iskola
- projektek, témahetek tanórán kívüli tevékenységei
- osztályok, csoportok tanórán kívüli fakultatív tevékenységei (kerékpártúra, gyalogtúra, múzeumlátogatás stb.)

Az egyéb foglalkozások szervezése:

- A foglalkozásokra jelentkezni kell, a szülők nyilatkozatban vállalják a foglalkozásokkal járó kötelezettségek teljesítését. (pl. egész napos iskola, napközi, tanulószoba, szakkör, sportfoglalkozás), vagy
- szakértői vélemény alapján kötelező a foglalkozásokon való részvétel (pl. rehabilitációs foglalkozások, fejlesztések)
- az énekkarra a kijelölés a pedagógus feladata, a részvétel azonban önkéntes;
- a foglalkozások időtartamát, gyakoriságát a hatályos törvények, az iskola nevelőtestülete, az osztályfőnökök, ill. szaktanárok határozzák meg.
- a foglalkozások szervezésének speciális eseteit az intézmény munkaterve tartalmazza.

2.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A 2014-2015-ös tanévtől bevezetésre kerül a **NETFIT®** (a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt)

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT® helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az évközbeni alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszthelyzetre

- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.
- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése, az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szóveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A NETFIT® fittségmérési rendszer az 5 – 8. évfolyamon kerül bevezetésre.

2.14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.14.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja, hogy elősegítse az egészséggel, betegséggel kapcsolatos ismeretek elsajátítását, az egészséges életmód értékeinek megismertetését és azok elfogadását. Az egészségnevelés a prevenciónak nagyon fontos eszköze. Az egészségügyi alapellátásban az egészségnevelésnek és a tanácsadásnak voltaképpen az emberek egészséggel-betegséggel kapcsolatos minden problémájára ki kell terjednie. A tevékenység ne csak az orvosi rendelőben és a tanácsadóban folyjon, de az iskolában is.

Az iskolai nevelés feladata, hogy olyan szokásrendszert alakítson ki növendékeinél, amely egészséges természettel ruházza fel őket.

Az iskolaorvosi felmérések bizonyítják, hogy egészségnevelésre szükség van. Az egészségnevelés egy nagy terület, amelynek színtere a tanórai és a tanórán kívüli időszakra egyaránt jellemző.

A tanórák keretében folytatott egészségnevelő tevékenység célja, hogy a tanulók

- értsék az egészséges életmód fogalmát
- kialakítani bennük az egészséges életmód iránti fogékonyságot
- meg tudják különböztetni a káros és egészséges környezeti és életmódbeli hatásokat
- ismerjék az egészséget károsító szokások élettani hatásait
- ismerjék az egészségük érdekében megvalósítható életviteli változtatások módjait és lehetőségeit

Az iskolánk egészségnevelésének főbb területei:

- Táplálkozás
- Mozgás, sport, szabadidő helyes eltöltése
- Szervedélybetegségek
- Környezetvédelem
- Elsősegélynyújtás

2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskolai környezeti nevelés törvényi háttere

Iskolánk pedagógiai programjának mellékletei tartalmazzák azokat a törvényi kereteket, amelyeket a környezeti nevelési program kidolgozásánál figyelembe kell venni.

Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola

Az iskola helye és épületei

Jelenleg két iskolaépületben folyik a tanítás. Mind a két épület a város központi részén helyezkedik el. A tantermek és az udvarok felszereltsége tanulóbarát, a kor követelményeinek megfelelő.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Jelenleg az iskola minden pedagógusa foglalkozik környezeti neveléssel a tanítási órákon vagy a tanórán kívüli tevékenységekben. Az iskola nagy projektjei mellett, mint a Szűkebb hazám – Felső Kis-kunág, Víz Világnap, az osztályok kisebb mini projekteket is megvalósítanak.

Külön figyelmet fordítunk a pályakezdő kollégák és pedagógiai asszisztensek programokba való bevonására.

A környezeti nevelés éves programjai a munkatervben fogalmazódnak meg, részletesen lebontva, pedig a szakmai munkacsoportok munkatervében található.

A környezeti nevelés szinterei az iskolánkban

Tanítási órákon

A tanórákon az adott témához rendeljük a környezetvédelmi ismereteket. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik témát hogyan dolgozzuk fel. Rendszeresen alkalmazzuk a kompetencia alapú programcsomagok illeszkedő moduljait. Kiemelt szerepet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a tanulóknak közvetlenül is köze van. Rendszeresen alkalmazzuk az IKT adta lehetőségeinket, amely jól kiegészíti a gyakorlati tevékenységeket, megfigyeléseket, kísérleteket.

Kooperatív módszerek alkalmazás lehetőségét biztosít a közösen végzett eredményes munka megtapasztalására.

Nem hagyományos tanórai keretben

A napközi otthonos és tanulószobai foglalkozások szervesen kapcsolódnak a tanórai tevékenységekhez, kiegészítik azokat. Itt több lehetőség nyílik az iskolaépületből kilépve a közvetlen környezet tanulmányozására, megfigyelésére.

A felső tagozatos tanulók olyan tantárgyi versenyeken vesznek részt, ahol a környezetvédelem is szerepet kap.

Rendszeresen kiemelt szerepet kap a Víz Világnapja, ahol a tanulók pályázatokba kapcsolódnak be és projekteket valósítanak meg.

Minden tanévben papírgyűjtést szervezünk, amely kapcsolódik a környezettudatos szemléletmód kialakításához. Segíti a szelektív hulladékgyűjtés fontosságának megértését.

Rendszeres bekapcsolódunk a „Tiszta városért” mozgalomba, ahol a közvetlen környezetünk takarításával, növényeinek ápolásával foglalkozunk. Kiemelve azt a fontos szerepet, hogy ez a tevékenység ne csak egy napra korlátozódjon.

Az osztályok, csoportok gyalogos és kerekpáros túrák alkalmával megfigyelik a városunk közvetlen környezetében látható élőhelyeket, az emberek okozta természetkárosításokat és azok helyreállítására tett munkálatokat. Kiemelve annak fontosságát, hogy az ember a természet része, ezért kötelessége annak védelme.

Erőforrások

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

- Pedagógusok

Az iskola minden pedagógusának a feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés illeszkedjen, oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, a munkaközösségek folyamatos kapcsolattartására van szükség. Azok a kollégák, akik pályakezdőként vagy újként kerülnek az iskolába és folyamatosan kapcsolódnak az iskola környezet nevelési munkájába a tapasztaltabb kollégák és a mentoraik adnak tanácsot, javaslatot.

- Diákok
- Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse erre a társait. Ebben kiemelkedő feladata van a diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportoknak. Minden tanuló feladat a környezetvédelemhez kapcsolódó iskola projekteken való feladatvállalás.
- Tanárok és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanítóikkal, tanáraikkal való közös munka során a tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a témanapoknak, témahétnek, papírgyűjtési akciónak.

A pedagógusok és tanulók együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében. Fontos szerepet kap az iskolaudvarokban a növényzet ápolása, védelme.

A tanórák környezet nevelési tartalmát az egyes munkaközösségek határozzák meg, összhangban a nevelési célokkal, az iskolai projekteket is fegyelembé véve.

- Pedagógusok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék azt a környezettudatos magatartást, amit az iskolánk közvetíteni kíván. Célunk, hogy az elsajátított ismereteket, viselkedési formákat otthon is alkalmazzák a tanulók. Az egyes témákhoz választott módszerek választásánál figyelembe vesszük azt a szociokulturális környezetet ahonnan a tanulók érkeznek.

- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programoknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás). Lehetőségekhez mérten újrahasznosított papírt használunk. A keletkezett papírhulladékot szelektíven gyűjtjük.

Célunk olyan tisztítószerek használata, amelyek az egészségre nem ártalmasak.

Iskolán kívüli együttműködés

- Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az intézményvezető feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

- Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Városunkban lehetőség van múzeumlátogatásra, ahol a tanulók a közvetlen környezetünk múltjával, jelenével, természeti értékeivel ismerkedhetnek.

Iskola projektek, témahetek alkalmával rendszeresen kapcsolatban vagyunk a KNP és a BÁCSVÍZ Zrt. munkatársaival.

- Civil szervezetek

Iskolánk pedagógusai rendszeresen részt vesznek az iskolánk alapította országjárók csoportjának programjain. Ezzel is példát mutatva a tanulóknak, hogy a természeti szépségeink megismerése, a természetben való tartózkodás annak károsítása nélkül milyen fontos minden ember számára.

- Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Az intézmény nem önálló gazdálkodási szervezet. Jelenleg a működtetés a város önkormányzatának, a fenntartás pedig a Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak a feladata.

Saját rendszeres bevétellel nem rendelkezik az iskola. Anyagi erőforrásokhoz az önállóan vagy a szülőkkel szervezett programokon keresztül jutunk. Ilyenek: jótékonyági est, farsangi bál, papírgyűjtés. Ennek felhasználásáról a szülők, DÖK és a tantestület közösen dönt. A döntések hozatalánál fontosnak tartjuk a környezetvédelmi szempontokat.

Alapelvek, jövőkép, célok

Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- esélyegyenlőség biztosítása,
- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

Fontos, hogy minden tanuló tudatában egységes rendszer alakuljon ki, ismeretei folyamatosan egymásra épüljenek.

Hosszú távú célunk, hogy tanítványaink környezettudatos felnőttekké váljanak.

Ennek érdekében a tanulóknak ki kell alakítani:

- környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzését
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét kialakítani és elsajátítani az ehhez vezető módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a tanulóknak.

Ezek közül a legfontosabbak:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás és analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, média használat,

- konfliktuskezelés és megoldás,
- értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskolai környezeti nevelés szemlélete

Napjainkban a világ figyelve a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, társadalmi területeken is.

A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását a nevelésben - oktatásban is el kell kezdenünk. Tanulóink számára olyan nevelést – oktatást kell biztosítani, ahol az ismeretek elsajátítása mellett az erkölcsi nevelés és a környezettudatos szemléletmód kialakítása is kiemelkedő szerepet kap.

Iskolánkban magas a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók aránya. Fontos, hogy ismerjük tanulóink családi hátterét, hogy ezek figyelembevételével határozzuk meg a céljainkat és a lehetőségekhez képest a szülőkkel is beszéljünk a környezeti nevelés fontosságáról.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlettségi szintjéhez igazítjuk a környezeti nevelésükhöz kapcsolódó célokat és feladatokat.

Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus – kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk.

Tanítási órákon és szabadidős tevékenységeken megismertetjük a tanítványainkkal a természetet, egyszerű természetvizsgálatokat végzünk. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak majd tudatos környezetvédezővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Célok, tervek

Új terv:

- egy iskola nap tervezése az egész iskola számára, ahol minden osztály gyalogos vagy kerékpár túrán vesz részt.

Hagyományok ápolása:

- A témahéten belül a nemzeti park és városunk közvetlen természeti környezetének megismerése
- Osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- Víz világnapi rendezvények
- Mini projektek a környezetvédelemhez kapcsolva
- Papírgyűjtés
- Anyag és energiatakarékosság tanítási órákon és foglalkozásokon

Tanítási órák és egyéb foglalkozások céljai:

- Minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (például: ember és környezet kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése az órákon, foglalkozásokon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- természetvédelmi versenyekre felkészítés;
- multimédiás módszerek alkalmazása,
- a számítógépek, tanulói laptopok használata,

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Lehetőségeink:

- tanulmányi kirándulások, akadályversenyek, városismereti játékok stb.;;
- kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötött, tábori időben stb.,
- „akciók”: pályázatok, újságkészítés, kiállítás-rendezés, filmkészítés,
- iskolarádió működtetése,
- „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttelp, szennyvíztisztító stb.,
- versenyek,
- szakkörök,
- iskolazöldítés, folyosók, virágládák,
- témanap, témahét (virág, ritmus, szivárvány, víz, kő stb.);
- DÖK - nap,
- „jeles napok”,
- projektek,
- Zöld Napokon – néhány jeles nap megünneplése, a naphoz kapcsolható programok,

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

A módszertani ismereteink bővítésében fontosnak tartjuk a kiépülő referencia intézményi kapcsolatokat a horizontális tanulási lehetőségeket.

Néhány, munkánk során alkalmazott módszer csoport

- kooperatív technikák;
- játékok;
- drámapedagógia
- projektmódszer;
- terep gyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;

Tananyagok

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Ismeretek feldolgozását segíti a tanulói laptopok, interaktív táblák rendszeres használata.

Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Célkitűzéseink között szerepel a környezeti neveléshez kapcsolódó pályázatokon való indulás, ahol a tanulók környezettudatos szemléletének alakítása mellett lehetőség adódik eszközök és anyagok beszerzésére.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni.

Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása,
- házi dolgozat készítése,
- poszterek készítése és bemutatása,
- iskolarádió felhasználása híradásra,
- faliújságon közölt információk készítése,
- szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból, környezeti problémákról megjelent, életkoruknak megfelelő cikkek olvasása, értelmezése
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése,
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel,
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése,

Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Az intézményi szintű mérés – értékelés kidolgozása a mérés – értékelés munkacsoport feladata.

A célokhoz kapcsolódó tartalmakat, ismereteket az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be és kapcsoljuk hozzá a követelményeket.

Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismereteket. Az IKT folyamatos fejlődése, térhódítása egyre jobban érezhető az iskolákban, alkalmazása megkönnyíti az egyes témákhoz tartozó tartalmak sokrétű megközelítését. Ezért ezen a területen is folyamatos ön és csoportos továbbképzésekre van szükség.

A tervezett referencia intézményi kapcsolatokkal létrejövő, szakmai fórumok is lehetőséget biztosítanak a környezeti neveléssel kapcsolatos tapasztalatcserére, a horizontális tanulásra.

2.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.15.1 A magatartás értékelésének elvei

A magatartás szöveges értékelésének szempontjai az alsó tagozaton 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor

- Társaival való kapcsolata udvarias, segítőkész, passzív, durva.
- Felnőttekkel való kapcsolata tisztelettudó, udvarias, passzív, tiszteletlen.
- Viselkedése a tanítási órákon fegyelmezett, kötelességtudó, figyelme könnyen elterelődik, fegyelmezetlen.
- Közösségben kezdeményező, néha kezdeményező, visszahúzó.
- Szabadidőben önálló tevékenységre képes, tanító hatására képes, közösség hatására képes.
- Munkafegyelme, feladattartása jó, megfelelő, változó.
- Étkezési szokásokat ismeri és betartja, ismeri, de nem mindig képes annak megtartása, nem ismeri.
- Iskolán kívüli - szervezett iskolai programon való magatartása fegyelmezett, megfelelő, fegyelmezetlen.

A magatartás értékelésének, minősítésének szempontjai 2. évfolyamon, tanév végén és a 3 – 8. évfolyamokon

Magatartás

- **Példás (5):** Aki magatartásával példát mutat. Közösségben tevékeny, kezdeményező, társaival szemben segítőkész. Kötelességtudó, tiszteli nevelőit és társait. A házirend szabályait betartja, igazolatlan órája, büntetése nincs.
- **Jó (4):** Akinek magatartásával szemben kifogás nincs. Közösségének hasznos tagja, de nem feltétlen kezdeményező. Kötelesség- és tisztelettudó. A házirend szabályai ellen általában nem vét, osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs, maximum 3 órát mulaszthat igazolatlanul.
- **Változó (3):** Akinek a magatartása ellen kifogás merült fel, de szándékos rendbontás nem jellemzi. Nem megbízható, rendszeretete labilis. A házirend szabályait több alkalommal figyelmen kívül hagyta. Osztályfőnöki intése van, maximum 10 órát mulasztott igazolatlanul.
- **Rossz (2):** Akinek a magatartása az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

2.15.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom szöveges értékelésének szempontjai az alsó tagozaton 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor

- Feladattudata kiváló, kifogástalan, jó, megfelelő, nincs.
- Önálló munkavégzése képes, segítséggel képes, csak segítséggel képes, egyelőre még nem képes.
- Órai aktivitása kiváló, aktív, jó, visszahúzódó, érdektelen.
- Felszerelése hiánytalan, időnként hiányos.
- Taneszközei tiszták, rendezettek, rendszertelenek, piszkosak.
- Házi feladatok elvégzése rendszeres, időnként hiányos, rendszerint hiányos.
- Felkészülése folyamatos, időszakos, néhány alkalommal elmarad, nem készül.
- Képességeihez viszonyított teljesítménye kiváló, nagyon szorgalmas, jó, megfelelő, gyenge.
- Szabálytudata, szabálytartása mindig megtartja, jó, esetleges, ritkán tartja meg.

A szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai az 2. évfolyamon, tanév végén és a 3 – 8. évfolyamokon

Szorgalom

Példás (5): Akinek kötelességtudata kifogástalan, felszerelésében hiányosság nincs. Feladatát mindig a legjobb tudása, képessége szerint igyekszik elvégezni. Képes önálló munka végzésére, tanítási órákon aktív. Füzetei, munkái rendesek, tiszták. Kötelességtudó.

Jó (4): Aki iskolai és otthoni munkáját jól teljesíti.

Felkészülése folyamatos, órákon többnyire aktív, felszerelése, munkája rendes. Eredményei megfelelnek képességeinek. Kötelességtudó.

Változó (3): Akinek az iskolai és otthoni munkájában ingadozik a szorgalma, feladat-végzésben figyelmetlen, pontatlan, önállótlan. Felszerelése és házi feladata sokszor hiányos. Írásbeli munkája kifogásolható. Eredményei elmaradnak a képességeitől. Kötelességtudata labilis.

Hanyag (2): Akinek a szorgalma az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

2.15.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A minősítő értékelés sajátos eszközét jelenti kialakult gyakorlatunk és nevelési elveink szerint a szaktanár, osztályfőnök, igazgató dicsérő-elmarasztaló rendszere. Ennek az értékelési rendszernek az elemeit az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy bizonyos esetektől eltekintve (hiányzások szankcionálása, versenyek jutalmazása) a konkrét intézkedéskor döntő szerepe van az osztályfőnök pedagógiai koncepciójának, pedagógia elveinek, következetességének, személyiségének.

A jutalmazások és elmarasztalások iránt támasztott követelményeink:

- megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk azokat,
- mindig személyre szabottak legyenek,
- szigorúan következetesek legyenek,
- vegyék figyelembe az általa kiváltható hatásokat,
- a fentiek szerint a várhatóan leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk

A KUNSZENTMIKLÓSI VARGA DOMOKOS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Kunszentmiklósi Varga Domokos Általános Iskola pedagógiai programját az iskolai diákönkormányzat 2024.08.27-én tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Kelt: Kunszentmiklós, 2024. szeptember 01.

Gabri Katalin

Diákönkormányzat segítő pedagógus

A Kunszentmiklósi Varga Domokos Általános Iskola pedagógiai programját a Szülői Szervezet 2024.08.27-én tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Kelt: Kunszentmiklós, 2024. szeptember 01.

Főző János

Szülői Szervezet vezetője

A Kunszentmiklósi Varga Domokos Általános Iskola pedagógiai programját az intézményi tanács 2024.08.27-én tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Kelt: Kunszentmiklós, 2024. szeptember 01.

Párol Róza

Intézményi tanács vezetője

A Kunszentmiklósi Varga Domokos Általános Iskola pedagógiai programját az iskola nevelőtestülete 2024.08.22-én tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Kunszentmiklós, 2024. szeptember 01.

Pócsai Györgyi

Igazgató